

Stampopot zuurkool met Franz Schubert

In Schuberts tijd was de Schubertiade een cultureel avondje met lekker eten en drinken. Rata Kloppenburg van de Schatkameropera heeft iets met voedsel. Voor haar productie op landgoed Den Alerdincq bij Heino koos zij voor de onafgemaakte stukken van Schubert en een stevige maaltijd met spek, es enzo.

door Marion Groenewoud

HEINO - De narcissen staan volop in bloei. En de zwarte zwanen gingen fangs elkaar in de vijver. Sopraan Heleen Koele wandelt in haar witte gewaad over het gladder bruggetje in de ruïn van havezate Den Alerdincq. Haar aria Liefste Lief van Schubert verdwijnt in de weilanden.

"Liefste lief heeft net besloten zijn beste vriend te redden, waarbij hij zijn eigen leven riskeert. Zijn vrouw is de wanhoop nabij. Schubert was niet gelukkig in de liefde maar hij had wel veel vrienden", glimlacht regisseuse Rata Kloppenburg. Voor haar productie Tot ik Zelf Verdwin... koos zij voor drie onafgemaakte operastukken van Franz Schubert: De Borgtocht, De Spiegelridder en Het Duivelslustslot. Het zijn Nederlandse premières en wellicht wereldpremières. "Ik denk niet dat iemand ze unit heeft opgevoerd. Schubert heeft 23 pogingen gedaan om een theateroperastuk te maken. Iedereen dacht dat hij de mooiste opera ooit zou schrijven." Kloppenburg heeft een fascinatie voor het onvolgemaakte. "Als we op vakantie dot, Zwitserland rijden vind ik het allemaal te perfect. Dan ben ik blij dat we in Italië komen waar de kunst schieffhangen. Ik voel me altijd zo ongemakkelijk bij het volgemaakte."

Schuberts onafgemaakte stukken zijn voor haar van groot belang. "Dat de stukken onvoltooid zijn,

betekent niet dat ze niks waard zijn. Schubert overleed in 1828 op 31-jarige leeftijd aan syfilis. Als hij langer zou hebben geleefd, was hij ongetwijfeld een goed operacomponist geworden." Landgoed Den Alerdincq past precies bij haar Schubertopera's. "Toen ik hier vijf jaar voor her eerst kwam, moest ik denken aan de Schubertfilm Mit Mennen Heissen Tranen. Precies hetzelfde landschap." Kloppenburg zoekt niet naar de romantische kant van de havezate. "Opera is niet zoetjes maar vervreemdend. We zitten in een paradijselijke omgeving maar er belandt wel iemand in de dodencel." De drie stukken zijn totaal verschillend. Van een middeleeuwse

overgang naar een liefdestafereel.

"We stoppen de scenes net zo resoluut als Schubert eindigt."

De regisseuse wil de klassieke muziek air het strakke keurslijf halen. "Mennen zitten meestal opgeprikt in het pluche passief te consumeren. Het publiek wordt teveel gepamperd. Wagon! had hier ook

„Het operapubliek wordt teveel gepamperd“

een hekel aan. I in vroeg om harde batten stoelen. Bij ons moeten de mensen meebewegen. Dan beleven ze meet." Het publiek loopt langs het koetshuis en volgt de solisten door de ruïn het hordes op. Vanuit de gang van het karakteristieke landhuis ziet en hoort men

de sopraan Heleen Koele. Zij nadert in een roeibootje. „Weer een bootje, de story of my life“, verzucht Koele die in de vorige operaproductie ook al een scene op het water had. „Varen is niet erg maar zingen in een bootje, dat is vreselijk. Het is zo wankel“, moppert ze. Koele had voorheen niets met Schubert. „Op het conservatorium vond ik het zo tutterdetut. Tot ik twee jaar geleden de opera's en theaterliederen leerde kennen. Dat is pure dramatiek.“

Zowel Kloppenburg als Koele wisten meteen dat er gegeten moest worden tijdens de opera. „De Schubertiades stonden bekend om hun muziek, maar ook lekker eten en drinken speelde een rol. Vaak bij een rijkere vriend thuis op een landgoed als Den Alerdincq. Toch krijgt het publiek geen verfijnde spijzen opgediend in Laag Zuthem. „Zuurkool“, zegt Kloppenburg verrukt. „Zuurkool met spekjes. En voor de vegetariërs champignons of nootjes. Onze cateraar gaat vijf keer voor too man stampot waken. Een eenvoudige voedzame maaltijd. Dat past bij Schubert.“

Kloppenburg bewondert de componist vanwege zijn eenvoudige notenbeeld. „Hij had een hang naar het natuurlijke leven. De boersheid en het landelijke. Natuurlijk romantiseerde hij dit beeld vanuit het grootstedelijke Wenen.“

„Willen jullie iets eten?“ vraagt de landgoedeigenaar die net terugkomt van zijn hardlooptronde. Hij wacht niet op antwoord en duikt de keuken in. Binnen vijf minuten staat er een goed gevulde tonijnslade en georoosterd brood op tafel. „Ik heb altijd honger“, zegt Kloppenburg terwijl ze in haar salade hapt. „Dat heeft te waken met mijn bloedsuikerspiegel. Maar lekker eten heeft vooral te maken met verwend worden.“

Regisseuse Rata Kloppenburg op de operalocatie landgoed Den Alerdincq in Laag Zuthem. foto Yvonne Pieters

Schatkameropera: Tot ik zelf Verdwin... (Schuberts Unvollendete Oper). Landgoed Den Alerdincq Heino. Zondag 15 april, 12.00 en 17.00

Sopraan Heleen Koele zingt *Mijn Liefste Lief* van Schubert.